

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 mei 2017

WETSONTWERP

**betreffende de coördinatie van het deskundig
onderzoek en de versnelling van de procedure
in verband met bepaalde vormen van foutloze
aansprakelijkheid**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Carina VAN CAUTER** EN
Goedeke UYTTERSROT

INHOUD

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting van de minister van Justitie.....	3
III. Algemene bespreking.....	6
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	12

Zie:

Doc 54 **2402/ (2016/2017):**

001: Wetsontwerp.
002: Amendementen.

Zie ook:

004: Tekst aangenomen door de commissie.

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 mai 2017

PROJET DE LOI

**concernant la coordination
de l'expertise et l'accélération
de la procédure relative à certaines
formes de responsabilité sans faute**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MMES **Carina VAN CAUTER** ET
Goedeke UYTTERSROT

SOMMAIRE

Pages

I. Procédure	3
II. Exposé introductif du ministre de la Justice.....	3
III. Discussion générale.....	6
IV. Discussion des articles et votes	12

Voir:

Doc 54 **2402/ (2016/2017):**

001: Projet de loi.
002: Amendements.

Voir aussi:

00x4 Texte adopté par la commission.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**

6338

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Philippe Goffin

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA Sophie De Wit, Sarah Smeyers, Goede Uyttersprot,
Kristien Van Vaerenbergh
PS Eric Massin, Laurette Onkelinx, Özlem Özen
MR Gautier Calomne, Gilles Foret, Philippe Goffin
CD&V Sonja Becq, Raf Terwingen
Open Vld Egbert Lachaert, Carina Van Cauter
sp.a Annick Lambrecht
Ecolo-Groen Stefaan Van Hecke
cdH Christian Brodcome

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Christoph D'Haese, Koenraad Degroote, Daphné Dumery, Wim Van der Donckt, Yoleen Van Camp
Paul-Olivier Delannois, Ahmed Laaouej, Karine Lalieux, Fabienne Winkel
Benoît Friart, Luc Gustin, Philippe Pivin, Stéphanie Thoron
Griet Smaers, Els Van Hoof, Servais Verherstraeten
Katja Gabriëls, Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu
David Geerts, Karin Jiroflée
Marcel Cheron, Benoît Hellings
Francis Delpérée, Vanessa Matz

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

DéFI Olivier Maingain

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail: publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel: publications@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 18 en 25 april en 2 mei 2017.

I. — PROCEDURE

Tijdens haar vergadering van 18 april 2017 heeft uw commissie beslist om het schriftelijk advies in te winnen van de volgende personen en organisaties:

- het College van Hoven en Rechtbanken;
- de Hoge Raad voor de Justitie;
- de Orde van Vlaamse Balies en AVOCATS.be;
- professor Jean-Luc Fagnart (ULB);
- professor emeritus Hubert Bocken (UGent);
- professor Jean-François Van Drooghenbroeck (UCL);
- professor Dominique Mougenot (UNamur);
- professor Jacques Englebert (ULB).

De ontvangen adviezen werden ter beschikking gesteld van de leden.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De heer Koen Geens, minister van Justitie, zet de krachtlijnen van het wetsontwerp uiteen.

De minister legt uit dat het wetsontwerp de bedoeling heeft om het systeem van de foutloze aansprakelijkheid te hervormen teneinde te waarborgen dat slachtoffers in alle gevallen daadwerkelijk worden vergoed.

Er wordt aangestipt dat in een systeem van foutloze aansprakelijkheid de wet zelf aanwijst wie moet instaan voor de vergoeding (doorgaans een fonds, een producent of exploitant, of een verzekeraar), daar waar krachtens de gemeenschappelijke regeling (artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek) het slachtoffer het bewijs moet leveren van de schade en het oorzakelijk verband met een begane fout.

De minister wijst erop dat in de artikelsgewijze bespreking een niet-exhaustieve lijst is opgenomen van

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions des 18 et 25 avril et 2 mai 2017.

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 18 avril 2017, votre commission a décidé de demander l'avis écrit des personnes et organisations suivantes:

- le Collège des cours et tribunaux;
- le Conseil supérieur de la justice;
- l'Orde van Vlaamse Balies et AVOCATS.be;
- le professeur Jean-Luc Fagnart (ULB);
- le professeur émérite Hubert Bocken (UGent);
- le professeur Jean-François Van Drooghenbroeck (UCL);
- le professeur Dominique Mougenot (UNamur);
- le professeur Jacques Englebert (ULB).

Les avis reçus ont été mis à la disposition des membres.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

M. Koen Geens, ministre de la Justice, expose les lignes de force du projet de loi.

Le ministre explique que le projet de loi a pour objectif de réformer le système de la responsabilité sans faute afin de garantir que les victimes soient effectivement indemnisées dans tous les cas.

Il souligne que dans un système de responsabilité sans faute, la loi désigne elle-même qui doit assurer l'indemnisation (généralement, un fonds, un producteur ou un exploitant ou encore un assureur), alors qu'en vertu du régime de droit commun (article 1382 du Code civil), la victime doit fournir la preuve du dommage et établir le lien causal avec la faute commise.

Le ministre précise que le commentaire des articles contient une liste non exhaustive de la législation qui

wetgeving die voorziet in een systeem van foutloze aansprakelijkheid (DOC 54 2402/001, blz. 9-10).

Deze wetgeving verliest in de praktijk vaak echter een groot deel van haar nut als gevolg van de toepassing van artikel 4 van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Overeenkomstig deze bepaling wordt de uitspraak van de burgerlijke rechter bij wie een vordering tot schadevergoeding is ingesteld opgeschort tot de einduitspraak over een strafvordering die naar aanleiding van dezelfde feiten werd ingesteld (*"le criminel tient le civil en état"*). De rechtspraak interpreteert deze bepaling zeer ruim, in die zin dat het volstaat voor schorsing dat de feiten alleen al bij de strafrechter aanhangig zijn.

Dat had onder meer nadelige gevolgen voor de slachtoffers van de ramp van de airshow in Oostende op 26 juni 1997 en de gasramp te Gellingen in 2004. In de eerste zaak kende de rechtbank van Brugge pas op 16 januari 2006, bijna negen jaar na het ongeval, schadevergoeding toe op grond van een objectieve aansprakelijkheidsregel uit de wet van 30 juni 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen. De gasramp te Gellingen deed zich voor op 31 juli 2004. De einduitspraak over de strafvordering kwam er met het arrest van het Hof van Cassatie van 14 november 2012. In 2007 en nog in 2011 beslisten de rechtbank en het hof van beroep te Brussel dat de burgerlijke rechter, bij toepassing van artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek Strafvordering, niet voor de einduitspraak over de strafvordering mocht onderzoeken of de slachtoffers van de gasramp recht hadden op een schadevergoeding op grond van de gaswet van 12 april 1965.

Voor benadeelden is het nochtans belangrijk zo snel mogelijk vergoed te worden voor hun schade, vooral waar het gaat om medische kosten en inkomensverlies.

Een bijkomende hinderpaal is de extra vertraging die tijdens de burgerlijke procedure wordt opgelopen. Het gebeurt geregeld dat de expertise vertraging oploopt, meer bepaald omdat meerdere deskundigen moeten worden aangewezen die elk hun eigen bijdrage moeten leveren, of omdat de procedure meer tijd vergt daar meerdere tussenvorderingen gelijktijdig moeten worden behandeld, zoals vorderingen met betrekking tot de spreiding van de schadekosten bij gedeelde aansprakelijkheid. De afwikkeling van een geval van foutloze aansprakelijkheid kan eveneens worden vertraagd wegens samenhang met een vordering op grond van schuldaansprakelijkheid.

prévoit un système de responsabilité sans faute (DOC 54 2402/001, p. 9-10).

En pratique, cette législation perd cependant souvent une grande partie de son utilité à la suite de l'application de l'article 4 du titre préliminaire du Code de procédure pénale.

Cette disposition prescrit que la décision du juge civil chez qui une demande en dommages-intérêts a été introduite est suspendue jusqu'à la décision définitive concernant une action publique engagée dans le cadre des mêmes faits (*"le criminel tient le civil en état"*). La jurisprudence interprète cette disposition dans un sens très large, dans la mesure où il suffit, pour la suspension, que le juge pénal ait simplement été saisi des faits.

Cette règle a notamment eu des conséquences funestes pour les victimes des catastrophes du show aérien d'Ostende du 26 juin 1997 et de Ghislenghien en 2004. Dans la première affaire, le tribunal de Bruges n'a octroyé que le 16 janvier 2006, près de neuf ans après l'accident, des dommages et intérêts sur la base d'une règle de responsabilité objective découlant de la loi du 30 juillet 1979 relative à la prévention des incendies et des explosions ainsi qu'à l'assurance obligatoire pour la responsabilité civile dans ces mêmes circonstances. La catastrophe de Ghislenghien s'est produite le 31 juillet 2004. La décision définitive concernant l'action publique a été prononcée par l'arrêt de la Cour de cassation du 14 novembre 2012. En 2007 et en 2011, le tribunal et la cour d'appel de Bruxelles ont décidé qu'en application de l'article 4 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, le juge civil ne pouvait pas, avant la décision finale relative à l'action publique, examiner si les victimes de la catastrophe avaient droit à des dommages et intérêts sur la base de la loi du 12 avril 1965.

Or, pour les préjudiciés, il est important d'être indemnisé le plus rapidement possible, surtout lorsqu'il est question de frais médicaux et de pertes de revenus.

Un autre obstacle est le retard supplémentaire généré durant la procédure civile. Il est fréquent que l'expertise soit ralentie, notamment du fait de la désignation de plusieurs experts qui doivent chacun apporter un concours propre, ou que la procédure soit ralentie par le traitement simultané de demandes incidentes diverses, par exemple des demandes portant sur la répartition de la charge du dommage entre plusieurs responsables. Le traitement d'une responsabilité sans faute peut aussi être ralenti à cause de sa connexité avec une demande fondée sur la responsabilité pour faute.

Dit wetsontwerp beoogt de vordering tot herstel van de schade voldoende doeltreffend en snel te doen behandelen, met inachtneming van de rechten van de partijen. Op die manier verbetert het wetsontwerp het doel van een foutloze aansprakelijkheid, aangezien de slachtoffers niet alleen doeltreffender maar ook met passende spoed zullen worden vergoed.

Het toepassingsgebied van artikel 4, eerste lid, tweede zin, van de Voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering wordt nader afgebakend overeenkomstig de constante rechtspraak van het Hof van Cassatie (Cass. 6 december 2012). De uitoefening van de burgerlijke vordering wordt slechts opgeschort voor zover er een gevaar bestaat voor tegenspraak tussen de beslissing van de strafrechter en die van de burgerlijke rechter. Tegelijkertijd wordt bepaald dat bij wet kan worden voorzien in uitzonderingen op artikel 4. Dit wetsontwerp voorziet voortaan in een uitzondering voor de afwikkeling van schadevergoedingsvorderingen op basis van een foutloze aansprakelijkheid, behalve voor vorderingen waarbij voor het bepalen van de aansprakelijkheid andermans fout moet worden vastgesteld (nieuw artikel 1385*quinquiesdecies* van het Gerechtelijk Wetboek).

Om een snelle en efficiënte afhandeling van het deskundigenonderzoek te verzekeren, wordt de praktijk van de aanstelling van een coördinator van de deskundigen bestendigd en aangemoedigd door deze uitdrukkelijk in de wet in te schrijven. De coördinerende deskundige is de bevoorrechte partner van de rechter om de samenwerking en de dialoog met het team van deskundigen te waarborgen, om hem te informeren over de voortgang van de aan de deskundigen toegekende opdrachten en om hem advies te geven over de nodige stappen voor de uitvoering daarvan. De coördinerende deskundige poogt ook partijen te verzoenen. In navolging van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de coördinerende deskundige eveneens een persoon kan zijn die exclusief in die hoedanigheid is aangesteld (bv. een advocaat). In dat geval moet de coördinerende deskundige niet opgenomen zijn in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen.

Het ontwerp vereenvoudigt ook de communicatie tussen griffie, partijen en deskundige in geval van betwistingen in de loop van het deskundigenonderzoek. Daarom wordt de gerechtsbrief vervangen door een gewone brief. Een uitzondering wordt gemaakt voor die gevallen waar het gebruik van een gerechtsbrief onafwendbaar is. Het betreft gevallen waarin de kennisgeving een oproeping om te verschijnen uitmaakt of een termijn doet ingaan, zodat het zeker moet zijn dat de kennisgeving ook daadwerkelijk gebeurd is.

Le projet à l'examen vise à ce que la demande en réparation soit traitée de manière suffisamment efficace, rapide et dans le respect des droits des parties. Ce faisant, il perfectionne l'objectif que poursuit une responsabilité sans faute en dédommageant les victimes, non seulement de manière effective mais aussi avec la célérité appropriée.

Le champ d'application de l'article 4, alinéa 1er, deuxième phrase, du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, est précisé dans le sens de la jurisprudence constante de la Cour de cassation (Cass. 6 décembre 2012). L'exercice de l'action civile n'est suspendu que pour autant qu'il existe un risque de contradiction entre la décision du juge pénal et celle du juge civil. Dans le même temps, il est inséré que des exceptions à l'article 4 peuvent également être prévues par la loi. Le projet à l'examen instaure d'ores et déjà une exception pour le traitement des demandes de réparation fondées sur une responsabilité sans faute, sauf pour les demandes dans lesquelles la détermination de la responsabilité requiert la détermination d'une faute d'autrui (nouvel article 1385*quinquiesdecies* du Code judiciaire).

En vue d'assurer un traitement rapide et efficace de l'expertise, la pratique consistant à désigner un coordinateur des experts est pérennisée et encouragée en l'inscrivant expressément dans la loi. L'expert coordinateur sera le partenaire privilégié du juge pour assurer la collaboration et le dialogue avec l'équipe d'experts, pour l'informer de l'avancement des missions dévolues aux experts ainsi que pour le conseiller des démarches utiles à l'accomplissement de celles-ci. L'expert coordinateur tentera également une conciliation des parties. Suite à l'avis du Conseil d'État, il est précisé que l'expert coordinateur peut également être une personne qui est désignée exclusivement en cette qualité (par ex. un avocat). Dans ce cas, l'expert coordinateur ne doit pas être inscrit au registre national des experts judiciaires.

Le projet de loi à l'examen simplifie également la communication entre le greffe, les parties et l'expert en cas de litiges au cours de l'expertise. C'est pourquoi le pli judiciaire est remplacé par un pli simple. Une exception est faite pour les cas où le recours à un pli judiciaire est inévitable. Il s'agit des cas dans lesquels on notifie une convocation à comparaître ou lorsque on fait courir un délai, afin d'être certain que la notification a effectivement été effectuée.

Daarnaast wordt de kennisgevingstermijn verlengd van vijf naar acht dagen, wat de gebruikelijke termijn is voor kennisgevingen. Dit moet een efficiëntere behandeling door de griffies mogelijk maken door een gegroepeerde verzending van kennisgevingen toe te laten.

Om de behandeling van de zaak te versnellen, was aanvankelijk voorzien in een bepaling die de rechter verplichtte om de rechtsdag ambtshalve vast te stellen na de neerlegging van het eindverslag van de deskundige ter griffie. Deze maatregel werd, in navolging van het advies van de Raad van State, niet weerhouden. Gelet op de naleving van het beginsel van de rechtspleging op tegenspraak en van de rechten van verdediging had deze maatregel niet bijgedragen tot een snellere behandeling van de zaak.

Ten slotte voegt het wetsontwerp een nieuw hoofdstuk in het Gerechtelijk Wetboek in, dat ertoe strekt de burgerlijke procedures met betrekking tot bepaalde vormen van foutloze aansprakelijkheid sneller te doen verlopen. Dit hoofdstuk bevat bepalingen die er, in afwijking op de gemeenrechtelijke procedurebepalingen, voor dienen te zorgen dat tussenvorderingen of vorderingen die op meerdere middelen dan alleen de foutloze aansprakelijkheid stoelen, de afwikkeling van de vordering op basis van de foutloze aansprakelijkheid niet kunnen vertragen. Een gelijktijdige afwikkeling van al die vorderingen is slechts mogelijk met de instemming van de partijen of wanneer de rechter, op verzoek van één van hen, vaststelt dat het gezamenlijke onderzoek van een of meerdere tussenvorderingen noodzakelijk is voor een goede rechtsbedeling.

Een tegenvordering van de verweerder tegen de benadeelde, bijvoorbeeld om vergoeding te verkrijgen voor de schade die deze laatste heeft toegebracht aan de aansprakelijke zelf of om zijn eigen fout in acht te doen nemen, zal op zich dus de afwikkeling van de vordering op grond van de foutloze aansprakelijkheid niet langer kunnen vertragen.

Afsluitend legt de minister uit dat het de bedoeling is om de nieuwe regeling in werking te laten treden op de tiende dag na haar bekendmaking. Overeenkomstig artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek zal zij onmiddellijk van toepassing zijn op de hangende rechtsgedingen.

III. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) benadrukt het belang van het voorliggende wetsontwerp. Hij merkt evenwel op dat er alternatieve oplossing denkbaar zijn om tegemoet te komen aan het probleem dat het wetsontwerp beoogt op te lossen.

En outre, le délai de notification est prolongé de 5 à 8 jours, ce qui est le délai habituel pour les notifications. Cela doit permettre un traitement plus efficace par les greffes en autorisant les envois groupés de notifications.

En vue d'accélérer le traitement de l'affaire, il était initialement prévu une disposition qui obligeait le juge à fixer l'affaire d'office après le dépôt du rapport final de l'expert au greffe. Suite à l'avis du Conseil d'État, cette disposition n'a pas été retenue. Eu égard au principe du contradictoire et des droits de la défense, cette disposition n'aurait pas contribué à accélérer le traitement de l'affaire.

Enfin, le projet insère un nouveau chapitre dans le Code judiciaire, qui vise à accélérer les procédures civiles relatives à certaines formes de responsabilité sans faute. Ce chapitre contient des dispositions qui, par dérogation aux dispositions du droit commun relatives aux procédures, font en sorte que des demandes incidentes ou des demandes fondées sur plusieurs moyens que la seule responsabilité sans faute ne puissent ralentir le traitement de la demande fondée sur la responsabilité sans faute. Un traitement simultané de toutes ces demandes n'est possible qu'avec l'accord des parties ou si, à la demande de l'une d'entre elles, le juge constate que l'examen conjoint d'une ou de certaines demandes incidentes est nécessaire pour une bonne administration de la justice.

Ainsi, une demande reconventionnelle du défendeur contre le préjudicié, afin, par exemple, d'obtenir réparation pour le dommage que ce dernier a causé au responsable même ou de prendre en considération sa propre faute, ne pourra plus en soi ralentir le traitement de la demande fondée sur la responsabilité sans faute.

En guise de conclusion, le ministre explique que l'objectif est de faire entrer la nouvelle réglementation en vigueur le dixième jour suivant sa publication. Conformément à l'article 3 du Code judiciaire, elle sera immédiatement applicable aux procès en cours.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) souligne l'importance du projet de loi à l'examen. Il fait néanmoins observer qu'il existe des solutions alternatives pour remédier au problème que le projet de loi entend résoudre.

Zo zou het logisch lijken om in de eerste plaats te pogen de behandeling van de strafvordering te versnellen. De spreker voegt daaraan onmiddellijk toe dat dit evenwel niet voor de hand ligt en niet alleen van de wetgever afhangt. Daarnaast wijst hij erop dat in heel wat geschillen waarop de ontworpen regeling van toepassing is, verzekeraars betrokken zijn. Zou het niet mogelijk zijn om in dergelijke zaken de verzekeraars te verplichten om voorschotten uit te keren? Waarom heeft men er niet aan gedacht om een regeling uit te werken naar het voorbeeld van wat voorzien werd in de wet van 13 november 2011 betreffende de vergoeding van de lichamelijke en morele schade ingevolge een technologisch ongeval? Die wet bepaalt dat er een voorschot kan worden uitbetaald aan slachtoffers, zonder dat de aansprakelijkheid van de betrokken verzekeraars al vastligt. In de nasleep van de terroristische aanslagen in Brussel werd er gesuggereerd om een voorschotregeling uit te werken. Kan de minister uitleggen waarom men geen vergelijkbare regeling heeft overwogen?

Vervolgens wenst de spreker te weten in welke concrete gevallen er sprake kan zijn van een samenloop tussen de wetten die de minister heeft aangehaald in zijn inleidende uiteenzetting. Ter illustratie verwijst de heer Van Hecke naar artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek (burenhinder): in welke situatie kan er hier sprake zijn van samenloop met een strafprocedure?

De heer Raf Terwingen (CD&V) ondersteunt het wetsontwerp en meent dat de aanstelling van een coördinerende deskundige en de voorziene maatregelen met het oog op de versnelde behandeling van de burgerlijke vordering een goede zaak zijn.

De heer Koen Geens, minister van Justitie, legt voor eerst uit dat de foutloze aansprakelijkheid een concept met toekomst is, in het bijzonder in complexe schadegevallen, precies omdat het slachtoffers toelaat om op relatief snelle termijn een traumatiserend hoofdstuk in hun leven af te sluiten.

De minister benadrukt ook dat de ontworpen regeling uitsluitend van toepassing is in situaties waarin er geen fout moet worden bewezen. De regeling zal bijvoorbeeld niet kunnen worden ingeroepen ingeval artikel 1384, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek in het geding is (de werkgever zal pas kunnen worden aangesproken onder de voorwaarde dat er een fout in hoofde van de aangestelde kan worden aangetoond). Als er in dat geval samenloop is met een strafprocedure, is het adagium *le criminel tient le civil en état* ten volle van toepassing.

De minister beoordeelt vervolgens het schriftelijk advies van de Orde van Vlaamse Balies waarin dieper wordt ingegaan op problemen die zouden kunnen

Ainsi, il semblerait logique de vouloir avant tout accélérer le traitement de l'action publique. L'intervenant s'empresse d'ajouter que ce n'est toutefois pas simple et que cela ne dépend pas uniquement du législateur. Il observe, en outre, que bon nombre des litiges tombant sous l'application de la réglementation en projet impliquent des assureurs. Ne serait-il pas possible, dans de telles affaires, d'obliger ces derniers à verser des avances? Pourquoi n'a-t-on pas pensé à élaborer une réglementation s'inspirant de la loi du 13 novembre 2011 relative à l'indemnisation des dommages corporels et moraux découlant d'un accident technologique? Cette loi prévoit qu'une avance peut être versée aux victimes, sans que la responsabilité des assureurs concernés soit établie pour autant. Dans la foulée des attentats terroristes perpétrés à Bruxelles, il avait été suggéré d'élaborer un système d'avances. Le ministre pourrait-il expliquer les raisons pour lesquelles il n'a pas envisagé une réglementation comparable?

Ensuite, l'intervenant demande au ministre dans quels cas concrets il peut être question de concours lorsqu'une des lois qu'il a citées dans son exposé introductif est d'application. À titre d'illustration, M. Van Hecke cite l'article 544 du Code civil (trouble de voisinage): dans quelle situation peut-on parler de concours avec la procédure pénale?

M. Raf Terwingen (CD&V) soutient le projet de loi et estime que la désignation d'un expert coordinateur et les mesures prévues pour accélérer l'examen de la demande civile sont des éléments positifs.

M. Koen Geens, ministre de la Justice, explique tout d'abord que la responsabilité sans faute est un concept qui a de l'avenir, en particulier dans le cadre de sinistres complexes, précisément parce qu'elle permet aux victimes de mettre fin assez rapidement à un chapitre traumatisant de leur vie.

Le ministre souligne aussi que la réglementation en projet s'applique exclusivement aux situations dans lesquelles il n'y a pas lieu de prouver une faute. La réglementation ne pourra par exemple pas être invoquée lorsque l'article 1384, alinéa 3, du Code civil est en cause (la responsabilité de l'employeur ne pourra être invoquée que si une faute peut être démontrée dans le chef du préposé). Si dans ce cas, il y a concours avec une procédure pénale, l'adage "*le criminel tient le civil en état*" s'applique pleinement.

Le ministre examine ensuite l'avis écrit de l'*Orde van Vlaamse Balies*, qui se penche sur les problèmes qui pourraient être causés par l'autorité de la chose

worden veroorzaakt door het gezag van gewijsde waarmee de beslissing van de burgerlijke rechter is bekleed. Dit lijkt de minister evenwel weinig waarschijnlijk.

Er wordt uitgelegd dat het gezag van gewijsde in strafzaken duidelijk moet worden onderscheiden van het gezag van gewijsde in burgerlijke zaken. Daar waar het gezag van strafrechtelijk gewijsde van openbare orde is en *erga omnes* geldt, geldt het gezag van burgerrechtelijk gewijsde uitsluitend *inter partes*; dat wil zeggen dat het de partijen zelf vrijstaat om dit gezag van gewijsde "op te heffen".

Bovendien is een strafrechtelijke beslissing uit zijn aard zelve verschillend van de beslissing genomen door de burgerlijke rechter. De strafrechter stelt inbreuken op de strafwet vast, terwijl de burgerlijke rechter bevoegd is om vorderingen al dan niet gegrond te verklaren. Als de burgerlijke rechter feiten bewezen acht, dan spreekt hij zich niet uit over de strafrechtelijke fout en de schuld-vraag. Het openbaar ministerie kan zich geenszins beroepen op de burgerrechtelijke beslissing, daar het geen partij was in het burgerlijk rechtsgeding.

Doordat het slachtoffer werd vergoed in uitvoering van de burgerrechtelijke beslissing op grond van de foutloze aansprakelijkheid, zal het niet langer noodzakelijk zijn om deel te nemen aan het strafproces. Zelfs al zou het slachtoffer deelnemen aan het strafproces, dan nog zou de beslissing over de vordering tot schadevergoeding uitsluitend gelden tussen het slachtoffer en de dader, nadat diens strafrechtelijke fout bewezen werd verklaard door de strafrechter. Ingeval het slachtoffer daaropvolgend de burgerrechtelijke weg zou willen bewandelen, dan lijkt het logisch dat de dader zich op de strafrechtelijke beslissing zou beroepen om de burgerlijke vordering van het slachtoffer te verhinderen.

Ten slotte legt de minister uit dat de jurisprudentieel ontwikkelde theorie omtrent de gevolgen van het gezag van strafrechtelijk gewijsde voor burgerlijke zaken niet zonder meer kan worden toegepast in de omgekeerde situatie (gevolgen van het gezag van burgerlijk gewijsde voor strafzaken). Zoals uiteengezet zijn de strafvordering en de burgerlijke vordering verschillend van aard en bestaan er een duidelijk onderscheid tussen beide categorieën van gezag van gewijsde.

De heer Christian Brotcorne (cdH) geeft aan dat professor Fagnart een redelijk uitgesproken mening heeft over het eerste gedeelte van het wetsontwerp, betreffende de coördinatie van het deskundigenonderzoek. Volgens hem geeft het geen zin wetgevend op te treden, aangezien de bij de tekst beoogde mogelijkheid in de praktijk al bestaat. Nu al zorgen de magistraten ervoor

jugée dont est revêtue la décision du juge civil. Selon le ministre, ces problèmes semblent cependant peu probables.

Il explique que l'autorité de la chose jugée en matière pénale doit être clairement distinguée de l'autorité de la chose jugée en matière civile. Alors que l'autorité de la chose jugée en matière pénale est d'ordre public et s'applique *erga omnes*, l'autorité de la chose jugée en matière civile s'applique exclusivement *inter partes*; cela signifie que les parties sont libres de "lever" cette autorité de la chose jugée.

En outre, une décision pénale est de par sa nature même différente de la décision prise par le juge civil. Le juge pénal constate des infractions à la loi pénale, alors que le juge civil est compétent pour déclarer les actions fondées ou non. Si le juge civil considère que les faits sont prouvés, il ne se prononce pas sur la faute pénale et la question de la culpabilité. Le ministère public ne peut aucunement invoquer la décision civile, étant donné qu'il n'était pas partie à la procédure civile.

De par le fait que la victime aura été indemnisée en exécution de la décision civile fondée sur la responsabilité sans faute, il ne sera plus nécessaire de prendre part au procès pénal. Même si la victime y participait, la décision relative à la demande de dommages et intérêts resterait uniquement valable entre la victime et l'auteur, une fois la faute pénale de ce dernier établie par le juge répressif. Si la victime souhaitait opter ensuite pour la voie civile, il semblerait alors logique que l'auteur invoque la décision pénale dans le but de gêner la demande civile de la victime.

Enfin, le ministre explique que la théorie qui s'est développée au niveau de la jurisprudence à propos des effets de l'autorité de la chose jugée au pénal sur les affaires civiles ne peut être appliquée telle quelle dans la situation inverse (effets de l'autorité de la chose jugée au civil sur les affaires pénales). Comme expliqué, l'action publique et la demande civile sont de nature différente et il existe une distinction claire entre les deux catégories d'autorité de la chose jugée.

M. Christian Brotcorne (cdH) indique que le professeur Fagnart a un avis assez tranché sur la première partie du projet de loi qui concerne la coordination de l'expertise. Il considère inutile de légiférer dans la mesure où ce que le texte envisage de permettre est déjà effectif en pratique. Les magistrats ne se privent pas actuellement de permettre des coordinations

dat coördinatie tussen de deskundigenonderzoeken mogelijk is. Overigens heeft de wetgever de magistraten dienaangaande niet de les te spellen.

Professor Mougenot geeft aan dat een coördinatie van de deskundigen of een college van deskundigen een nadelig effect zou kunnen hebben: wanneer de deskundigen met meerdere zijn, maken ze één verslag op; ze formuleren één advies bij meerderheid van stemmen. Dit betekent dat er één verslag zou moeten worden opgemaakt voor alle slachtoffers, terwijl de duur van het deskundigenonderzoek aanzienlijk kan verschillen voor slachtoffer x of y, naargelang van de ernst van zijn situatie of het feit of hij al dan niet een vergelijk heeft kunnen treffen met de aansprakelijke. Zou hieromtrent geen amendement moeten worden opgesteld om dit nadelig effect te voorkomen?

Wat de versnelling van de procedure betreft, lijken de twee hoogleraars het eens te zijn. De heer Fagnart meent zelfs dat het beginsel volgens hetwelk de strafrechtelijke procedure voorrang heeft op de burgerlijke procedure in het Wetboek van strafvordering mag worden geschrapt. De rechtspraak ter zake is geëvolueerd en bepaalde magistraten veroorloven het zich een beslissing te nemen, op voorwaarde dat ze menen dat er daarbij geen risico bestaat van tegenstrijdigheid met een latere strafrechtelijke uitspraak. Dit gedeelte van het wetsontwerp zou moeten worden goedgekeurd, mits enkele technische verbeteringen worden aangebracht.

Mevrouw Fabienne Winkel (PS) steunt de tekst van het wetsontwerp. Het is een goede zaak vaart te willen maken en het deskundigenonderzoek te willen vereenvoudigen, omdat dit de vergoeding van de slachtoffers kan verbeteren. AVOCATS.be heeft echter benadrukt dat de personeelsformaties op magistratenniveau moeten worden ingevuld, omdat dit ook een impact kan hebben op het wegwerken van de gerechtelijke achterstand.

In de memorie van toelichting staat dat de kennisgeving bij gerechtsbrief zou kunnen gebeuren in alle gevallen waarin die kennisgeving een oproeping om te verschijnen behelst of een termijn doet ingaan. Hoe kan men er zonder gerechtsbrief zeker van zijn dat de kennisgeving effectief heeft plaatsgevonden? De rechtzoekende moet in zijn contacten met de rechtbank alle waarborgen krijgen. De drie in artikel 3 vermelde uitzonderingen lijken niet alle gevallen te dekken.

In verband met artikel 12 had de minister geantwoord dat een partij bij een later strafproces de door de burgerlijke rechter vastgestelde elementen zal kunnen betwisten. De spreekster vraagt zich af of er dan toch

d'expertise. En outre, ce n'est pas au législateur à faire de la pédagogie à destination des magistrats.

Le professeur Mougenot indique lui que la coordination ou le collège d'experts pourrait avoir un effet négatif: les experts, lorsqu'ils sont plusieurs, dressent un seul rapport; ils forment un seul avis à la pluralité des voix. Cela signifie qu'un seul rapport devrait être établi concernant toutes les victimes, alors que la durée de l'expertise peut varier considérablement d'une victime à l'autre, suivant la gravité de son cas ou le fait qu'elle ait pu transiger ou pas avec le responsable. Ne faudrait-il pas rédiger un amendement sur cette question afin d'éviter cet effet négatif?

Concernant l'accélération de la procédure, l'avis des deux professeurs se rejoint. M. Fagnart est même d'avis que le principe suivant lequel le pénal tient le civil en l'état pourrait être supprimé du Code d'instruction criminelle. La jurisprudence a évolué sur cette question, certains magistrats s'autorisent à trancher pour autant qu'ils estiment qu'en travaillant de la sorte, il n'y a pas de risque de contradiction avec un jugement pénal ultérieur. Cette partie du projet de loi devrait être approuvée, moyennant quelques améliorations techniques.

Mme Fabienne Winkel (PS) soutient le texte du projet de loi. C'est une bonne chose de vouloir accélérer et faciliter les expertises car cela permettra une meilleure indemnisation des victimes. Cependant, AVOCATS.be a insisté sur l'importance de remplir les cadres des magistrats car cela peut aussi avoir un impact sur la résorption de l'arriéré judiciaire.

L'exposé des motifs estime qu'une notification par pli judiciaire pourrait être prévue dans tous les cas dans lesquels on notifie une convocation à comparaître ou lorsqu'on fait courir un délai. Sans pli judiciaire, comment être certain que la notification a effectivement été effectuée? Le justiciable doit avoir toutes les garanties lorsqu'il communique avec le tribunal. Les trois exceptions citées dans l'article 3 ne semblent pas couvrir tous ces cas.

Concernant l'article 12, dans le cadre d'un procès pénal ultérieur, le ministre avait répondu qu'une partie à un procès pénal ultérieur sera en mesure de contester les éléments établis par le juge civil, mais, dans ce cas,

geen risico van tegenstrijdige beslissingen bestaat? *Quid* wanneer zulks het geval is?

Mevrouw Goedele Uyttersprot (N-VA) onderstreept het belang van het voorliggende wetsontwerp dat een pragmatische oplossing aanreikt voor een heikele kwestie. Hoewel zij geen probleem heeft met de krachtlijnen van de in het vooruitzicht gestelde regeling, wijst zij erop dat er problemen zouden kunnen ontstaan in geval van tegenstrijdige beslissingen van de burgerlijke en strafrechter. *Mevrouw Uyttersprot* wenst ook meer uitleg over hoe dat kan worden opgelost.

Kan de minister ook bevestigen dat de nieuwe regeling ook nog kan worden toegepast op procedures die lopend zijn op het ogenblik van inwerkingtreding van het wetsontwerp?

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) onderschrijft de ontworpen regelingen. Zij is in de eerste plaats tevreden dat er wordt voorzien in een coördinerend deskundige die een faciliterende rol kan spelen in complexe geschillen waarbij er veel schadelijdende partijen betrokken zijn. De persoon die die functie waarneemt zal daarom vooral in staat moeten zijn om al die partijen wegwijs te maken en in de mate van het mogelijke aan te zetten om het geschil via buitengerechtelijke weg minnelijk af te handelen.

Daarnaast is mevrouw Van Cauter voorstander van het terugdringen van het aantal gerechtsbrieven, zoals voorzien in het wetsontwerp. Dat zal een gunstige invloed hebben op de gerechtskosten.

Ten derde ondersteunt de spreekster het wetsontwerp in de mate dat het aan de rechter de mogelijkheid geeft om proactief op te treden en de nodige maatregelen te treffen met het oog op een tijdige behandeling van de deskundigenverslagen.

Voorts is mevrouw Van Cauter ook gewonnen voor de mogelijkheid om vorderingen gegrond op een foutaansprakelijkheid af te splitsen van de ermee samenhangende vorderingen gegrond op een foutloze aansprakelijkheid. In dat verband werpt zij wel de volgende vraag op. Stel dat men te doen heeft met een vordering op grond van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek omwille van een gebrekkige zaak die men onder zijn bewaring heeft, bijvoorbeeld medische apparatuur. Als er discussie bestaat over wie de bewaarder is en de foutloze aansprakelijkheid op zich dient te nemen, dan zal dit toch eerst moeten uitgemaakt worden vooraleer men kan overgaan tot evaluatie en begroting van de schade?

l'oratrice se demande s'il n'existe pas néanmoins un risque de contradiction de jugement? *Quid* d'une telle conséquence?

Mme Goedele Uyttersprot (N-VA) souligne l'importance du projet de loi à l'examen, qui apporte une solution pragmatique à une question délicate. Bien que les lignes de force de la réglementation proposée ne lui posent aucun problème, elle souligne que des difficultés pourraient survenir en cas de décisions contradictoires du juge civil et du juge pénal. *Mme Uyttersprot* demande par ailleurs des explications supplémentaires sur la manière dont il pourra y être remédié.

Le ministre peut-il également confirmer que la nouvelle réglementation peut également s'appliquer aux procédures en cours au moment de l'entrée en vigueur du projet de loi?

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) souscrit aux réglementations en projet. Elle se réjouit avant tout que le projet de loi prévoie la désignation d'un expert coordinateur pouvant faciliter la résolution des litiges complexes associant de nombreuses parties lésées. La personne qui exercera cette fonction devra par conséquent surtout être capable d'orienter ces parties et, dans la mesure du possible, de les encourager à régler le litige qui les oppose à l'amiable, par la voie extrajudiciaire.

Mme Van Cauter est par ailleurs favorable à la réduction du nombre de plis judiciaires prévue par le projet de loi. Cette mesure aura une incidence positive sur les frais de justice.

Troisièmement, *l'intervenante* soutient le projet de loi dans la mesure où il donne au juge la possibilité d'intervenir de manière proactive et de prendre les mesures nécessaires pour que les rapports d'expertise soient traités à temps.

En outre, *Mme Van Cauter* est favorable à la possibilité de dissocier les demandes fondées sur la responsabilité pour faute des demandes connexes fondées sur une responsabilité sans faute. À cet égard, elle soulève toutefois la question suivante. Supposons que l'on ait affaire à une demande fondée sur l'article 1384 du Code civil pour cause de chose viciée que l'on a sous sa garde, par exemple un appareillage médical. En cas de discussion, ne faudra-t-il pas de toute façon d'abord déterminer qui est le gardien de la chose et doit assumer la responsabilité sans faute, avant de pouvoir évaluer et quantifier le dommage?

Ten slotte staat mevrouw Van Cauter stil bij de opmerking van de Orde van Vlaamse Balies met betrekking tot de gevolgen van het gezag van burgerlijk gewijsde op de lopende strafprocedure. Kan de minister toelichting geven bij deze kwestie: zullen de vaststellingen van de burgerlijke rechter omtrent de feitelijke aspecten van de zaak nog kunnen worden betwist voor de strafrechter? Indien dat niet het geval zou zijn, dan zou dat op gespannen voet kunnen staan met het fundamenteel recht op een eerlijk proces dat aan eenieder toekomt.

Mevrouw Annick Lambrecht (sp.a) sluit zich aan bij het laatste onderdeel van het betoog van de vorige spreker.

De heer Philippe Goffin (MR) bevestigt dat de MR-fractie haar steun zal verlenen aan het wetsontwerp, dat ervoor zorgt dat het belang van de slachtoffers meer in aanmerking wordt genomen. Die slachtoffers wensen enerzijds een doeltreffend deskundigenonderzoek en anderzijds versnelde schadeloosstelling. Dat is wat de tekst biedt.

De minister vangt aan met een verwijzing naar zijn vorige antwoorden in verband met het gezag van het gewijsde.

Voorts vindt hij dat de opmerking van de heer Fagnart is gebaseerd op de onjuiste veronderstelling dat het wetsontwerp louter “pedagogisch” zou zijn. In feite strekt het wetsontwerp ertoe rechtsgrond te geven aan een uit de rechtspraak ontstane praktijk. Die praktijk is dan wel goedgekeurd door het hof van beroep van Bergen, maar het is niet zeker dat alle rechtsinstanties van het Rijk die redenering volgen. Tevens rijst de vraag of die praktijk bij de hoogste rechterlijke instantie van het land kan worden aangevochten of aanvechtbaar is. Het wetsontwerp is bedoeld om alle twijfel hieromtrent weg te nemen. De regeling bij wet maakt het mogelijk vast te stellen onder welke voorwaarden die praktijk kan plaatsvinden, wat erop neerkomt dat ze verboden is als niet is voldaan aan de bij wet bepaalde voorwaarden.

Voorts is het wetsontwerp erop gericht de inschakeling van een coördinerend deskundige te institutionaliseren en de rechter de grootst mogelijke keuze te waarborgen. Het wetsontwerp doet geen afbreuk aan de praktijk die erin bestaat om een comité van deskundigen op te richten in plaats van een college. Voor de rechter bestaan beide mogelijkheden.

Wat de vraag in verband met de gewone brief betreft: dat is een correcte wijze om de betrokkene te verwittigen als er geen inbreuk is op het belang van de partijen. Bovendien zal men die verzendingswijze kunnen vervangen door een e-box-kennisgeving van de griffie

Enfin, Mme Van Cauter revient sur l'observation formulée par l'Orde van Vlaamse Balies à propos des effets de l'autorité de la chose jugée au civil sur la procédure pénale en cours. Le ministre pourrait-il clarifier la question suivante: les constatations du juge civil concernant les aspects factuels de l'affaire peuvent-elles encore être contestées devant le juge pénal? Si tel n'était pas le cas, il pourrait y avoir un porte-à-faux par rapport au droit fondamental à un procès équitable, qui est reconnu à tous les justiciables.

Mme Annick Lambrecht (sp.a) se rallie à la dernière partie de l'argumentation de l'intervenante précédente.

M. Philippe Goffin (MR) confirme que le groupe MR soutiendra ce projet de loi qui renforce la prise en compte de l'intérêt des victimes. Celles-ci souhaitent d'une part une expertise efficace et d'autre part une indemnisation accélérée. C'est ce que le texte propose.

Le ministre fait tout d'abord référence à ses réponses antérieures concernant l'autorité de la chose jugée.

Par ailleurs, le ministre est d'avis que la remarque de M. Fagnart se fonde sur une prémisse erronée selon laquelle le projet de loi serait purement pédagogique. En réalité, le projet vise à donner un fondement légal à une pratique née de la jurisprudence. Si cette pratique a été avalisée par la Cour d'appel de Mons, il n'est pas certain qu'elle le soit de la même manière par toutes les juridictions du Royaume ni qu'elle ne puisse être contestée ou contestable auprès de la plus haute juridiction du pays. Le projet de loi vise à lever le moindre doute sur cette question. L'encadrement légal permet de définir les conditions dans lesquelles cette pratique peut avoir lieu, ce qui revient à l'interdire lorsque les conditions définies par la loi ne sont pas rencontrées.

Par ailleurs, le projet de loi vise à institutionnaliser la pratique de l'expert coordinateur et à garantir le choix le plus large pour le juge. Il ne porte pas préjudice à la pratique qui consiste à créer un comité d'experts et non un collège. Les deux possibilités existent pour le juge.

Concernant la question du pli simple, celui-ci est une façon correcte de prévenir la personne lorsqu'il n'y a pas atteinte à l'intérêt des parties. En outre, on pourra la remplacer par une notification E-box du greffe vers l'avocat lorsque l'E-box sera effectif. Le ministre ne voit

aan de advocaat, wanneer de e-Box effectief wordt. De minister ziet niet in hoe het belang van de rechtzoekende zou worden geschaad door een gewone brief. Ten eerste verandert er niets ten opzichte van de bestaande wetgeving. Als bovendien de rechtzoekende verstek laat gaan, zal een gerechtsbrief worden verzonden.

Voorts geeft de minister aan dat artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de nieuwe regels toepasbaar zullen zijn op de reeds lopende procedures. De minister voegt eraan toe dat het voor de hand ligt dat een verweerder nodig is van wie is aangetoond dat het gaat om iemand die is beoogd door de foutloze aansprakelijkheid. Het gaat niet om een principiële beslissing, maar om een beslissing die betrekking heeft op een eiser en een verweerder.

De minister preciseert tot slot dat de coördinator ook een deskundige is, maar alleen kan worden belast met coördinatie zonder zelf een deskundigenonderzoek in een specifiek geval te verrichten. In een dergelijk geval moet hij niet op de lijst van deskundigen staan, maar kan het bijvoorbeeld om een advocaat gaan.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel betreft de constitutionele grondslag van de wet.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 2

Coördinatie van het deskundig onderzoek

Art. 2 tot 9

Deze artikelen hebben betrekking op wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de coördinatie van het deskundigenonderzoek.

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 2 tot 9 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

pas en quoi l'intérêt de justiciable serait lésé par le pli simple. Premièrement, rien ne change par rapport à la législation existante. En outre, si le justiciable fait défaut, il y aura envoi d'un pli judiciaire.

Par ailleurs, le ministre indique que l'article 3 du Code judiciaire prévoit que les nouvelles règles seront applicables aux procédures en cours. Le ministre ajoute qu'il est évident qu'il faut un défendeur, dont il est démontré que c'est la personne visée par la responsabilité sans faute. Il ne s'agit pas d'une décision de principe mais bien d'une décision qui concerne un demandeur et un défendeur précis.

Le ministre précise enfin que le coordinateur est aussi un expert, mais il peut n'être chargé que de la coordination sans effectuer lui-même d'expertise dans un cas précis. Dans un tel cas, il ne doit pas être repris sur la liste des experts mais cela peut être par exemple un avocat.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Art. 1er

Cet article concerne le fondement constitutionnel de la loi.

Il ne suscite aucun commentaire.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 2

Coordination de l'expertise

Art. 2 à 9

Ces articles concernent des modifications du Code judiciaire concernant la coordination de l'expertise.

Ils ne suscitent aucun commentaire.

Les articles 2 à 9 sont adoptés à l'unanimité.

HOOFDSTUK 3

Versnelling van de procedure in verband met bepaalde vormen van foutloze aansprakelijkheid

Art. 10

Dit artikel beoogt in het vierde deel, boek IV, van het Gerechtelijk Wetboek, een hoofdstuk XXVI in te voegen met als opschrift “Geschillen betreffende bepaalde vormen van foutloze aansprakelijkheid”.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 10 wordt eenparig aangenomen.

Art. 11

Dit artikel strekt ertoe in hoofdstuk XXVI een artikel 1385*quinquiesdecies* in te voegen.

Mevrouw Fabienne Winckel (cdH) en de heer Christian Brotcorne (cdH) dienen amendement nr. 1 (DOC 54 2402/002) in, dat de formulering van de bepaling beoogt te verduidelijken door te preciseren dat de gevallen van aansprakelijkheid waarbij geen fout van de verweerder, maar een fout van een derde is vereist, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van het artikel. Dit amendement wordt ingediend naar aanleiding van een opmerking van professor Mougenot.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient met net hetzelfde oogmerk amendement nr. 3 (DOC 54 2402/002) in. Bijgevolg trekt de heer Terwingen amendement nr. 3 in.

Amendement nr. 1 en het aldus geamendeerde artikel 11 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 12

Dit artikel beoogt in hoofdstuk XXVI een artikel 1385*quinquiesdecies/1* in te voegen.

*De heer Raf Terwingen (CD&V) stelt voor de ontworpen artikelen 1385*quinquiesdecies/1* tot 1385*quinquiesdecies/3* te vernummen tot de artikelen 1385*sexiesdecies*, 1385*septiesdecies* en 1385*octiesdecies*.*

De minister en de commissie stemmen in met die wetgevingstechnische verbetering.

Artikel 12 wordt eenparig aangenomen.

CHAPITRE 3

Accélération de la procédure relative à certaines formes de responsabilité sans faute

Art. 10

Cet article tend à insérer un chapitre XXVI intitulé “Des litiges concernant certaines formes de responsabilité sans faute” dans la quatrième partie, livre IV, du Code judiciaire.

Il ne suscite aucun commentaire.

L'article 10 est adopté à l'unanimité.

Art. 11

Cet article vise à insérer un article 1385*quinquiesdecies* dans le chapitre XXVI.

Mme Fabienne Winckel et M. Christian Brotcorne déposent l'amendement n° 1 (DOC 54 2402/002) qui tend à rendre la formulation de la disposition plus claire en précisant que sont exclus du champ d'application de l'article les cas de responsabilité qui n'exigent pas une faute du défendeur, mais bien une faute d'un tiers. Cet amendement fait suite à une remarque du professeur Mougenot.

M. Raf Terwingen et consorts déposent l'amendement n° 3 (DOC 54 2402/002) qui a exactement le même objet. En conséquence, M. Terwingen retire l'amendement n° 3.

L'amendement n° 1 et l'article 11 ainsi amendé sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 12

Cet article vise à insérer un article 1385 *quinquiesdecies/1* dans le chapitre XXVI.

*M. Raf Terwingen (CD&V) propose de renuméroter les articles 1385 *quinquiesdecies/1* à 3 en projet en articles 1385 *sexiesdecies*, *septiesdecies* et *octiesdecies*.*

Le ministre et la commission marquent leur accord avec cette correction d'ordre légistique.

L'article 12 est adopté à l'unanimité.

Art. 13

Dit artikel beoogt in hoofdstuk XXVI een artikel 1385quinquiesdecies/2 in te voegen.

Mevrouw Fabienne Winckel (cdH) en de heer Christian Brotcorne (cdH) dienen amendement nr. 2 (DOC 54 2402/002) in. Het betreft een technisch amendement, waarbij naar aanleiding van een opmerking van professor Mougenot een taalkundige verbetering wordt voorgesteld: in de Franse tekst zou het woord “engagée” worden vervangen door het woord “formée”.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient met het hetzelfde oogmerk amendement nr. 6 (DOC 54 2402/002) in. Bijgevolg trekt de heer Terwingen amendement nr. 6 in.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 4 (DOC 54 2402/002) in, dat ertoe strekt in het ontworpen artikel, tussen het derde en het vierde lid, een nieuw lid in te voegen. Dat lid beoogt erin te voorzien dat de conclusies die na het verstrijken van de in het derde lid bedoelde termijn ter griffie worden neergelegd of aan de andere partij worden gezonden, ambtshalve uit de debatten worden geweerd. Op de rechtsdag kan de meest gereede partij een op tegenspraak gewezen vonnis vorderen. Dit amendement wordt ingediend naar aanleiding van een opmerking van professor Mougenot.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) dient als subamendement op amendement nr. 4 amendement nr. 5 (DOC 54 2402/002) in. Doel daarvan is in uitzicht te stellen dat de conclusies die buiten de gestelde termijn worden neergelegd, ambtshalve worden geweerd, behoudens andersluidend akkoord tussen de partijen. Die afwijking, waarmee die conclusies toch in overweging kunnen worden genomen, kan immers nuttig zijn om onder meer een minnelijke oplossing uit te werken.

De amendementen nrs. 2, 5 en 4, alsook het aldus geamendeerde artikel 13, worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 14

Dit artikel beoogt in hoofdstuk XXVI een artikel 1385quinquiesdecies/3 in te voegen.

De heer Raf Terwingen c.s. dient amendement nr. 7 (DOC 54 2402/002) in, dat naar aanleiding van een opmerking van professor Mougenot beoogt in de Franse tekst de woorden “à la demande d’une partie” te vervangen door de woorden “à la requête d’une partie”.

Art. 13

Cet article vise à insérer un article 1385 *quinquiesdecies*/2 dans le chapitre XXVI.

Mme Fabienne Winckel et M. Christian Brotcorne déposent l’amendement n° 2 (DOC 54 2402/002) qui est d’ordre technique et vise à corriger une formulation linguistique en remplaçant le mot “engagée” par le mot “formée” suite à une remarque du professeur Mougenot.

M. Raf Terwingen et consorts déposent l’amendement n° 6 (DOC 54 2402/002) qui a exactement le même objet. En conséquence, M. Terwingen retire l’amendement n° 6.

M. Raf Terwingen et consorts déposent l’amendement n° 4 (DOC 54 2402/002) qui vise à insérer un nouvel alinéa entre les alinéas 3 et 4 de l’article proposé. Cet alinéa vise à prévoir que les conclusions remises au greffe ou envoyées à l’autre partie après l’expiration des délais prévus à l’alinéa 3 sont d’office écartées des débats. Au jour fixé, la partie la plus diligente peut requérir un jugement contradictoire. Cet amendement fait suite à une remarque du professeur Mougenot.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) dépose l’amendement n° 5 (DOC 54 2402/002) qui est un sous-amendement à l’amendement n° 4 en vue de prévoir que ces conclusions remises hors délai sont écartées d’office, sauf accord contraire des parties. Cette dérogation qui permet donc de prendre en considération ces conclusions peut en effet être utile afin notamment d’arriver à une solution amiable.

Les amendements n°s 2, 5 et 4 et l’article 13 ainsi amendé sont successivement adoptés à l’unanimité.

Art. 14

Cet article vise à insérer un article 1385 *quinquiesdecies*/3 dans le chapitre XXVI.

M. Raf Terwingen et consorts déposent l’amendement n° 7 (DOC 54 2402/002) qui vise à remplacer les mots “à la demande d’une partie” par les mots “à la requête d’une partie” suite à une remarque du professeur Mougenot.

Amendement nr. 7 en het aldus geamendeerde artikel 14 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 15

Dit artikel strekt tot wijziging van artikel 4 van de wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering.

Artikel 15 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

In het wetsontwerp worden wetgevingstechnische verbeteringen aangebracht.

Het gehele, aldus geamendeerde wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

De rapporteurs,

De voorzitter,

Carina VAN CAUTER
Goedeke UYTTERSROT

Philippe GOFFIN

Artikelen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): *nihil*.

L'amendement n° 7 et l'article 14 ainsi amendé sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 15

Cet article vise à modifier l'article 4 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale.

L'article 15 est adopté à l'unanimité.

*
* *

Des corrections d'ordre légistique ont été apportées au projet de loi.

L'ensemble du projet de loi tel qu'amendé, est adopté à l'unanimité.

Les rapporteuses,

Le président,

Carina VAN CAUTER
Goedeke UYTTERSROT

Philippe GOFFIN

Articles nécessitant une mesure d'exécution (article 78.2, alinéa 4, du Règlement): *nihil*.